

pokojnine po starem in novem

Delati bi bilo treba tudi sedem let dlje

Igor Dernovšek
Luka Lukič

Izračuni upokojitvene starosti po starem in novem pokojninskem zakonu kažejo, da bi se ob sprejetju pokojninske reforme upokojevali v povprečju štiri leta kasneje, vendar s precej višjim odmernim odstotkom, torej z višjo pokojnino. Tako se bi predsednik vlade Borut Pahor lahko po novem zakonu upokojil pet let kasneje, pri čemer pa bi bil njegov odmerni odstotek višji za 14 odstotnih točk. Še dlje bi na upokojitev čakala odvetnica Nina Zidar Klemenčič; namesto leta 2035 se bi lahko upokojila leta 2042, vendar bi bil njen odmerni odstotek višji za kar 20 odstotkov. Pri tem je očitno, da se *odmerni odstotek močno zvišuje* osebam z dolgo delovno dobo, medtem ko bi tisti, ki bi imeli zaradi daljše brezposelnosti ali dela v nestalnih oblikah dela manj pokojninske dobe, ostali praktično na istem, zelo nizkem odmernem odstotku.

Zanimivo je, da se ti najnovejši izračuni, v katerih smo upoštevali tudi različne olajšave (vojaščina, šolanje, znižanje upokojitvene starosti zaradi otrok), precej razlikujejo od izračunov, ki doslej teh okoliščin niso upoštevali. Premierju Pahorju na primer bi te olajšave po novem zakonu prinesle eno leto nižjo potrebno upokojitveno starost, medtem ko bi bila po starem zakonu upokojitvena starost s temi olajšavami nižja za kar štiri leta. To pomeni, da bi po novem zakonu in novih izračunih moral delati pet let dlje in ne le dve leti dlje.

Zpiz je izračunal tudi predčasne pokojnine

V naši raziskavi smo uporabili podatke nekaterih znanih osebosti, predvsem tistih,

ki so na tak ali drugačen način povezane s pokojninsko reformo, pa tudi nekaterih drugih, za katere menimo, da jih slovenska javnost dobro pozna. V širši javnosti znanim osebnostim smo priključili še vzgojiteljico v vrtcu in avtorja članka. V članku smo poskušali predstaviti razlike pri različnih pogojih; tako za moške kot ženske, glede na različno starost, delovno dobo in morebitne olajšave. Izračune je opravil Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (Zpiz) na podlagi pisnega soglasja udeležencev oseb.

Na Zpizu so pojasnili, da so bili izračuni upokojitvenih pogojev po veljavnem in po novem zakonu pripravljene na podlagi podatkov matične evidence zavarovancev in podatkov, ki so jih osebe navedle same; tu gre predvsem za olajšave zaradi otrok, služenja obveznega vojaškega roka in dodane dobe po sedanjem pokojninskem zakonu. Zpiz je pri tem upošteval predpostavko, da bodo vse osebe do izpolnitve pogojev za pridobitev pravice do starostne oziroma predčasne pokojnine ostale neprekinjeno v zavarovanju.

V prispevku so poleg predvidenih datumov izpolnitve pogojev po starem in novem zakonu, v primerih, ko je to aktualno, navedeni tudi predvideni datumi izpolnitve pogojev za pridobitev pravice do predčasne pokojnine, ki jo uvaja novi pokojninski zakon. Zpiz je izračunal tudi odmerne odstotke za odmero starostne pokojnine od pokojninske osnove (po obeh zakonih) ter morebitni odstotek zmanjšanja starostne pokojnine zaradi neizpolnjevanja pogoja polne starosti po sedanjem pokojninskem zakonu. Pri izračunih, v katerih je vključen predvideni datum izpolnitve pogojev za predčasno pokojnino po novem zakonu, je

Stran / Page: 14

Doseg / Reach: 52000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 1652 cm2

2 / 7

naveden tudi odstotek zmanjšanja pokojnine zaradi predčasne upokojitve. Prav tako so pri vsakem posameznem predvidenem datumu izpolnitve pogojev za starostno oziroma predčasno pokojnino navedene posamezne okoliščine, ki vplivajo na izračun. Pri izbranih osebah smo sicer želeli izračunati tudi njihovo bodočo pokojno, vendar pa so nam na Zpizu povedali, da to trenutno še ni mogoče.

Nekateri so sodelovanje odklonili

Sodelovanje v naši akciji so odklonili predsednik ZSSS Dušan Semolič, predsednik DeSUS Karl Erjavec, notranja ministrica Katarina Kresal in smučarska tekačica Petra Majdič. Semolič je povedal, da niso problematični takšni kot on, ki je imel »dvojno srečo, da je lahko študiral in imel neprekinjeno delovno dobo, temveč tisti, ki so začeli delati v zgodnji mladosti, in tisti, ko bili

dolga leta brezposelni«. Erjavec nam je odgovoril, da ima že tako dovolj težav, Kresalova se je samo zahvalila, Majdičeva pa je nekoliko v šali dejala, da športniki tako in tako ne bodo dočakali pokojnine.

Ob tem bi opozorili še na to, da je Zpiz za sicer zelo kakovostne izračune potreboval več kot teden dni. Da ni to nič posebnega, so nam povedali tudi nekateri posamezniki, ki so poskušali pridobiti podobne podatke pri Zpizu. Eden izmed njih nam je dejal, da je odgovor prejel šele po dveh mesecih, v njem pa je pisalo, da mora svojo zahtevo dopolniti. Takšna odzivnost seveda vzbuja resen dvom, da bo Zpizu, kakor mu nalaga novi zakon, uspelo s 1. januarjem 2013 omogočiti vsaki osebi elektronski vpogled v podatke, ki se o njej vodijo v matični evidenci, in posredovati informacijo o pričakovani višini predčasne oziroma starostne pokojnine vsem, ki dopolnijo 58 let.

Borut Pahor

predsednik vlade

Starostna pokojnina po ZPIZ-1: 15.11.2022

- starost 59 let
- dopolnjena pokojninska doba 40 let
- dodana doba 5 let
- odmerni odstotek: 65 %
- odstotek zmanjšanja pokojnine zaradi neizpolnjevanja polne starosti: 12 %

Starostna pokojnina po ZPIZ-2: 2.11.2027

- starost 64 let
- dopolnjena pokojninska doba 39 let 11 mesecev 17 dni
- znižanje starosti zaradi služenja obveznega vojaškega roka: 1 leto
- odmerni odstotek: 79 %

“ Glede na svoje psihofizične sposobnosti in ker imam svoje delo rad, se ne obremenjujem z vprašanjem, kdaj bom nehal delati in ali bom zaradi sprememb v boljšem ali slabšem položaju. Vrednotenje spremembe je odvisno od odnosa do dela, kdor v njem uživa, bo s podaljšanjem delovne aktivnosti zadovoljen, komur predstavlja breme, pa ne. ”

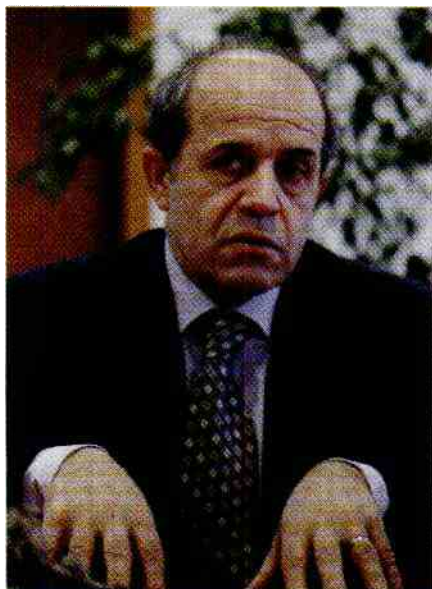
Stran / Page: 14

Doseg / Reach: 52000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 1652 cm2

3 / 7

Ivan Svetlik

minister

Starostna pokojnina po ZPIZ-1: 4.9.2013

- starost: 63 let
- dopolnjena pokojninska doba: 38 let 7 mesecev 8 dni
- odmerni odstotek: 75 %

Starostna pokojnina po ZPIZ-2: 4.9.2015

- starost: 65 let
- dopolnjena pokojninska doba: 40 let 7 mesecev 8 dni

Peter Pogačar

ministrstvo za delo

Starostna pokojnina po ZPIZ-1: 13.11.2036

- starost: 63 let
- dopolnjena pokojninska doba: 39 let 4 mesece 10 dni
- odmerni odstotek: 71 %

Starostna pokojnina po ZPIZ-2: 13.11.2038

- starost: 65 let
- dopolnjena pokojninska doba: 41 let 4 mesece 9 dni
- odmerni odstotek: 82 %

Predčasna pokojnina po ZPIZ-2: 4.7.2037

- starost: 63 let 7 mesecev 21 dni
- dopolnjena pokojninska doba: 40 let
- odmerni odstotek: 80 %
- odstotek zmanjšanja pokojnine zaradi predčasne upokojitve: 5,1 %

“ Nedopustna je ureditev, po kateri bi lahko generacijo mojih otrok obremenila s plačevanjem moje pokojnine pri 56 letih. Če bom le zdrava, bi z veseljem delala do 70. leta ali še dlje. Gre za leta, ko so ljudje najbolj izkušeni in so njihovo znanje in sposobnosti prepomembni, da bi jih družba lahko pogrešila. Tisti, ki za delo niso več sposobni, pa se morajo urejati z drugimi transferji. ”

Stran / Page: 14

Doseg / Reach: 52000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 1652 cm2

4 / 7

Lidija Jerkič

sindikalistka

Starostna pokojnina po ZPIZ-1: 6.5.2020

- starost: 57 let 7 mesecev 26 dni
- dopolnjena pokojninska doba: 38 let
- dodana doba: 4 leta
- znižanje starosti zaradi otrok: 4 mesece 4 dni
- polna starost: 59 let 4 mesece
- odmerni odstotek: 66,5 %
- odstotek zmanjšanja pokojnine zaradi neizpolnjevanja polne starosti: 6,3 %

Starostna pokojnina po ZPIZ-2: 10.1.2027

- starost: 64 let 4 mesece
- dopolnjena pokojninska doba: 40 let 8 mesecev 4 dni
- znižanje starosti zaradi otroka: 8 mesecev
- odmerni odstotek: 85 %

Predčasna pokojnina po ZPIZ-2: 6.5.2024

- starost: 61 let 7 mesecev 26 dni
- dopolnjena pokojninska doba: 38 let
- odmerni odstotek: 80 %
- odstotek zmanjšanja pokojnine zaradi predčasne upokojitve: 10,5 %

Igor Dernovšek

novinar

Starostna pokojnina po ZPIZ-1:

20.3.2029

- starost: 63 let
- dopolnjena pokojninska doba: 21 let 5 mesecev 2 dni
- odmerni odstotek: 44%

Starostna pokojnina po ZPIZ-2:

20.3.2030

- starost: 64 let
- dopolnjena pokojninska doba: 22 let 5 mesecev 2 dni
- znižanje starosti zaradi služenja obveznega vojaškega roka: 1 leto
- odmerni odstotek: 45,5%

“ Pri 65 letih starosti si tako iztrošen, da je bolje, če greš v pokoj prej. Seveda pa je odvisno tudi od vrste dela, ki ga opravljaš. Po poklicu sem učiteljica in pri 65 letih se res ne vidim več v razredu. Pri teh letih bi lahko opravljala le starosti prilagojeno delo. ”

Stran / Page: 14

Doseg / Reach: 52000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 1652 cm2

5 / 7

Anamarija Saksida

vzgojiteljica

Starostna pokojnina po ZPIZ-1: 10.3.2044

- starost: 61 let
- dopolnjena pokojninska doba: 35 let 9 mesecev 22 dni
- odmerni odstotek: 68,75 %

Starostna pokojnina po ZPIZ-2: 10.3.2048

- starost: 65 let
- dopolnjena pokojninska doba: 39 let 9 mesecev 21 dni
- odmerni odstotek: 83 %

Predčasna pokojnina po ZPIZ-2: 18.5.2046

- starost: 63 let 2 meseca 8 dni
- dopolnjena pokojninska doba: 38 let
- odmerni odstotek: 80 %
- odstotek zmanjšanja pokojnine zaradi predčasne upokojitve: 6,6 %

Nina Zidar Klemenčič

odvetnica

Starostna pokojnina po ZPIZ-1: 9.3.2035

- starost: 56 let 7 mesecev 15 dni
- dopolnjena pokojninska doba: 38 let
- dodana doba: 4 leta 6 mesecev
- znižanje starosti zaradi otrok: 1 leto 4 mesece 16 dni
- polna starost: 59 let 4 mesece
- odmerni odstotek: 65,75 %
- odstotek zmanjšanja pokojnine zaradi neizpolnjevanja polne starosti: 9,9 %

Starostna pokojnina po ZPIZ-2: 25.3.2042

- starost: 63 let 8 mesecev
- dopolnjena pokojninska doba: 40 let 6 mesecev 15 dni
- znižanje starosti zaradi otrok: 1 leto 4 mesece
- odmerni odstotek: 85 %

Predčasna pokojnina po ZPIZ-2: 9.9.2039

- starost: 61 let 1 mesec 15 dni
- dopolnjena pokojninska doba: 38 let
- odmerni odstotek: 80 %
- odstotek zmanjšanja pokojnine zaradi predčasne upokojitve: 14,1 %

Stran / Page: 14

Doseg / Reach: 52000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 1652 cm²

6 / 7

Katja Šoba

bivša predsednica ŠOU

Starostna pokojnina po ZPIZ-1: **2.3.2045**

- starost: 61 let
- dopolnjena pokojninska doba: 33 let 11 mesecev 12 dni
- odmerni odstotek: 65,75 %

Starostna pokojnina po ZPIZ-2: **2.3.2049**

- starost: 65 let
- dopolnjena pokojninska doba: 37 let 11 mesecev 11 dni
- odmerni odstotek: 79 %

Igor Masten

izredni profesor

Starostna pokojnina po ZPIZ-1: **2.8.2036**

- starost: 61 let 0 mesecev 14 dni
- dopolnjena pokojninska doba: 40 let
- dodana doba: 4 leta
- polna starost: 61 let 4 mesece
- odmerni odstotek: 66,5 %
- odstotek zmanjšanja pokojnine zaradi neizpolnjevanja polne starosti: 0,6 %

Starostna pokojnina po ZPIZ-2: **19.7.2040**

- starost: 65 let
- dopolnjena pokojninska doba: 39 let 11 mesecev 15 dni
- odmerni odstotek: 79 %

Kristjan Verbič

predsednik Združenja malih delničarjev

Starostna pokojnina po ZPIZ-1: **27.12.2032**

- starost: 62 let 4 mesece
- dopolnjena pokojninska doba: 38 let 6 mesecev 9 dni
- dodana doba: 5 let
- znižanje starosti zaradi otrok: 8 mesecev
- odmerni odstotek: 62,75 %

Starostna pokojnina po ZPIZ-2: **27.8.2035**

- starost: 65 let
- dopolnjena pokojninska doba: 36 let 2 meseca 9 dni
- odmerni odstotek: 71 %

Stran / Page: 14

Doseg / Reach: 52000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 1652 cm²

7 / 7

Saša Lendero

pevka

Starostna pokojnina po ZPIZ-1: 6.12.2033

- starost: 60 let 4 mesece
- dopolnjena pokojninska doba: 32 let 5 mesecev 7 dni
- dodana doba: 5 let
- znižanje starosti zaradi otrok: 8 mesecev
- odmerni odstotek: 56 %

Starostna pokojnina po ZPIZ-2: 6.12.2037

- starost: 64 let 4 mesece
- dopolnjena pokojninska doba: 31 let 5 mesecev 6 dni
- znižanje starosti zaradi otroka: 8 mesecev
- odmerni odstotek: 66 %

“Edino prav. Če bi se upokojil pri 61 letih, bi glede na demografsko situacijo v pokoj šel nezasluženo. Zato je prav, da se bom upokojil kasneje. Ko bom izpolnil pogoje za upokojitev pričakujem, da bo minimalna upokojitvena starost narasla že na 67 let in več.”